

Ο Δήμος Ορεστιάδας βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του Νομού Έβρου, Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, αποτελείται από 43 οικισμούς, καλύπτει μια έκταση 955.591 στρεμμάτων και έχει πληθυσμό 37.695 κατοίκους (2011). Συνορεύει βόρεια με τη Βουλγαρία και την Τουρκία, δυτικά με την Βουλγαρία, ανατολικά με την Τουρκία και νότια με το Δήμο Διδυμοτείχου.

Ο Διασυνοριακός Δήμος Ορεστιάδας συνδέεται οδικά με τη Βουλγαρία μέσω των σταθμών διέλευσης Κυπρίνου για Ιβαΐλοβγκραντ, Ορμενίου για Σβίλενγκραντ και με την Τουρκία μέσω του τελωνείου Καστανεών για Αδριανούπολη. Η εγγύτητά του με σημαντικούς Βαλκανικούς προορισμούς, τον καθιστούν διασυνοριακό τόπο με έντονη κινητικότητα. Η διέλευση περίπου 2.500.000 ανθρώπων, εισερχόμενοι και εξερχόμενοι, από τις 3 διασυνοριακές πύλες του Δήμου, μαρτυρούν αφενός, τις ανταλλαγές επισκέψεων μεταξύ των 3 γειτονικών κρατών, αφετέρου, μετατρέπουν την περιοχή σε έναν σημαντικό διασυνοριακό κόμβο, μέσω του οποίου διέρχονται και πολίτες άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Από την ευρύτερη περιοχή διέρχονται οι σημαντικοί ευρωπαϊκοί οδικοί και σιδηροδρομικοί άξονες ΙΧ, VIII και IV, που ενώνουν αντίστοιχα τη Βαλτική θάλασσα με το Αιγαίο, την Αδριατική θάλασσα με τη Μαύρη θάλασσα, και τις χώρες της κεντρικής Ευρώπης με την Κωνσταντινούπολη. Σε συνδυασμό με τον κάθετο άξονα της Εγνατίας οδού, Αρδάνιο – Ορμένιο, ενώνουν την Αλεξανδρούπολη και το λιμάνι της, με την Ορεστιάδα, αλλά και με σημαντικές πόλεις των Βαλκανίων όπως Κωνσταντινούπολη, Φιλιπούπολη και Βουκουρέστι, καθώς και με πολύ σημαντικά λιμάνια της Μαύρης θάλασσας, όπως του Μπουργκάζ, της Βάρνας και της Κωνσταντζας.

Η συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση των οικισμών του Δήμου, γίνεται με δρομολόγια του ΚΤΕΛ, ενώ οι θαλάσσιες μεταφορές πραγματοποιούνται μέσω του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης και οι σιδηροδρομικές συγκοινωνίες μέσω των σιδηροδρομικών σταθμών που υπάρχουν στην περιοχή. Οι αεροπορικές συγκοινωνίες και μεταφορές διεξάγονται μέσω του αερολιμένα της Αλεξανδρούπολης, κυρίως πτήσεις εσωτερικού, της Κωνσταντινούπολης, κυρίως διεθνείς πτήσεις και της Φιλιπούπολης.

Ο πρωτογενής τομέας κυριαρχεί στους οικισμούς της περιοχής και περιλαμβάνει κυρίως γεωργικές - κτηνοτροφικές εργασίες. Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις του Δήμου ανέρχονται στις 580.453 στρέμματα, από τις οποίες οι 331.618 είναι αρδευόμενες (57,13%). Στην περιοχή καλλιεργείται μεγάλη ποικιλία αγροτικών προϊόντων. Στα αρδευόμενα κυριαρχεί το βαμβάκι, το καλαμπόκι, τα ζαχαρότευτλα, ενώ στα ξηρικά, τα σιτηρά, ο ηλίανθος και η ελαιοκράμβη. Παράλληλα, έχει ξεκινήσει η ανάπτυξη νέων δυναμικών γεωργικών προϊόντων όπως σπαράγγια, κηπευτικά, προϊόντα δεντροκομίας, μελισσοκομίας, κ.α.

Επιπλέον, στην περιοχή παράγονται προϊόντα ονομαστής προέλευσης και μεγάλης διατροφικής αξίας όπως, το σκόρδο Ν. Βύσσας, ο μοναδικός καβουρμάς Ορεστιάδας, τα παραδοσιακά λουκάνικα, τα σπαράγγια, ο ξινός τραχανάς, το ξεχωριστό τσίπουρο και κρασί, το βιολογικό ηλιέλαιο, το κολοκυθέλαιο, ο ιδιαίτερος θρακικός τελεμές, μέλι, τα παραδοσιακά γλυκά μαλεμπί και ρετσέλι κ.α..

Ο δευτερογενής τομέας περιλαμβάνει επιχειρήσεις που μεταποιούν – συσκευάζουν γεωκτηνοτροφικά κυρίως προϊόντα όπως ζαχαρότευτλα (παραγωγή ζάχαρης), σκόρδα, σπαράγγια, λαχανικά, γάλα, κρέας και σταφύλια (κρασί, τσίπουρο). Επιπλέον, δραστηριοποιούνται επιχειρήσεις στην παραγωγή αναψυκτικών, δομικών υλικών, σκούπας και πλαστικών, καθώς και γεωργικών μηχανημάτων. Παράλληλα, στην πόλη της Ορεστιάδας υπάρχει Βιομηχανικό Πάρκο του Ν. 2545/97, δηλαδή εδαφική έκταση, κατάλληλα οργανωμένη και εξοπλισμένη με τα έργα υποδομής, τα οποία είναι απαραίτητα για τη σωστή εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονων βιομηχανικών-βιοτεχνικών μονάδων.

Ο τριτογενής τομέας κυριαρχείται κυρίως από εμπορικές επιχειρήσεις (χονδρικό και λιανικό εμπόριο), από επιχειρήσεις εστίασης και ψυχαγωγίας καθώς και επιχειρήσεις του κατασκευαστικού κλάδου. Επιπρόσθετα, στην περιοχή δραστηριοποιείται ικανοποιητικός αριθμός ξενοδοχείων. Στην πόλη της Ορεστιάδας λειτουργούν δύο τμήματα του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιο Θράκης, το τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το τμήμα Δασολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων και σε σύντομο χρονικό διάστημα θα λειτουργήσει Ινστιτούτο Τεχνολογίας Τροφίμων και Αγροτικής Παραγωγής

Αναφορικά με το θέμα των επικοινωνιών και των νέων τεχνολογιών, επισημαίνεται ότι ο ΟΤΕ διαθέτει συνολικά στη χώρα ένα σύγχρονο δίκτυο κορμού με καλώδια

οπτικών ινών και ασυρματικών ζεύξεων, με τεχνολογία Σύγχρονης Ψηφιακής Ιεραρχίας (Synchronous Digital Hierarchy, SDH), έτσι που εξασφαλίζει διαθεσιμότητα δικτύου (σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα) σε ποσοστό μεγαλύτερο από 99,99%. Το δίκτυο κορμού των οπτικών ινών συμπληρώνεται με κατάλληλες ψηφιακές ασυρματικές ζεύξεις, οι οποίες έχουν εγκατασταθεί σε δυσπρόσιτα σημεία, ώστε να δημιουργούνται οι αναγκαίοι δακτύλιοι. Οι ασυρματικές ζεύξεις λειτουργούν με την τεχνολογία SDH, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η αρμονική συνεργασία τους με το δίκτυο των οπτικών ινών.

Ο Δήμος Ορεστιάδας τα τελευταία χρόνια έχει υλοποιήσει δίκτυο οπτικών ινών μήκους 21.950 μέτρα, συνδέοντας μεταξύ τους δημόσιους φορείς της περιοχής. Το έργο, λόγω της μεγάλης σημασίας που έχει για το Δήμο Ορεστιάδας έχει λάβει υπόψη του όλους τους βασικούς φορείς του Δημοσίου στην περιοχή, συνδέοντας τους με το δίκτυο και δίνοντας τους τη δυνατότητα ευρυζωνικών υπηρεσιών. Επιπλέον, όλοι οι οικισμοί διαθέτουν επαρκές δίκτυο ηλεκτροδότησης, μέσης και χαμηλής τάσης (μέσω της ΔΕΗ).

Έδρα του Δήμου είναι η νεότερη πόλη της Ελλάδας, η Νέα Ορεστιάδα, η οποία ιδρύθηκε το 1923 από πρόσφυγες που προέρχονταν κυρίως από το Καραγάτς και από την περιοχή της Αδριανούπολης. Το «Ιπποδάμειο» ρυμοτομικό σχέδιο της πόλης – ίσως το χαρακτηριστικότερο στην Ελλάδα-, σε συνδυασμό με την επίπεδη μορφολογία του εδάφους της, την καθιστά ιδανική για περπάτημα, ποδηλασία αλλά και για βόλτες στην τοπική αγορά για ψώνια. Στην πόλη δεσπόζουν ο ανδριάντας του Αδριανουπολίτη Οικουμενικού Πατριάρχη Αγίου Κυρίλλου ΣΤ', το μνημείο της προσφυγιάς, μια μαρμάρινη στήλη αφιερωμένη «σ' αυτούς που έστησαν αυτήν την πόλη», που αφηγούνται την ιστορία της πόλης όπως και το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο της και η Βιβλιοθήκη του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Αδριανούπολεως.

Η επίσκεψη στο μουσείο της πόλης είναι ένα ταξίδι στο χρόνο και την ιστορία μέσα από πλήθος λαογραφικών αντικειμένων, φωτογραφικού υλικού και ιστορικών εγγράφων. Ώρες Λειτουργίας: Τρίτη–Κυριακή, 10:00–13:00. Τηλ. Επικ. 25520 28080 & 6977567566. www.musorest.gr. Παράλληλα η επίσκεψη στη Βιβλιοθήκη του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να περιηγηθεί σε μια συλλογή 4.500 περίπου σπάνιων βιβλίων, τα περισσότερα από τα οποία

εκδόθηκαν το 18ο και 19ο αιώνα και κοσμούσαν τις βιβλιοθήκες των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Αδριανούπολης. Ώρες Λειτουργίας: Δευτέρα–Παρασκευή, 09:00-20:00 & Σάββατο 09:00-14:00. Τηλ. Επικ. 25520 27588. www.iorestiada.gr & <http://adrianoupolis-orestiada.blogspot.gr>. Στην πόλη επίσης πραγματοποιούνται και σημαντικές πολιτιστικές δραστηριότητες όπως τα Ορέστεια (το 3^ο δεκαήμερο του Ιουνίου), το Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου (αρχές Σεπτεμβρίου) κ.ά.

Η διασυνοριακή πόλη της Ορεστιάδας απέχει οδικώς 20 χλμ. από την πόλη του Διδυμοτείχου, 31 χλμ. από την Αδριανούπολη, 43 χλμ. από το Ιβαΐλοβγκραντ, 57 χλμ. από το Σβίλενγκραντ, 114 χιλ. από την Αλεξανδρούπολη και τη θάλασσα του Αιγαίου, 194 χιλ. από τη Φιλιπούπολη και 266 χλμ. από την Κωνσταντινούπολη, μέσω δρόμου ταχείας κυκλοφορίας.

Βόρεια της πόλης της Ορεστιάδας βρίσκεται το χωριό Ν. Βύσσα. Οι κάτοικοι του οικισμού είναι πρόσφυγες προερχόμενοι από την Μπόσνα της Αδριανούπολης, τόπο καταγωγής της οικογένειας Καραθεοδωρή, γόνος της οποίας ήταν ο διεθνούς φήμης Έλληνας μαθηματικός, Κωνσταντίνος Καραθεοδωρής (1873-1950). Το χωριό είναι γνωστό για τον εκθεσιακό χώρο της «Οικογένειας Καραθεοδωρή», το μοναστήρι της Αγίας Σκέπης και Αγίας Παρασκευής, το δημοτικό αναψυκτήριο «Παρατηρητήριο» με θέα την Αδριανούπολη αλλά και τα διάσημα σκόρδα Ν. Βύσσας.

Σε μικρή απόσταση από τη Ν. Βύσσα και δίπλα στον ποταμό Άρδα βρίσκεται το χωριό Καστανιές. Εδώ, στο χώρο αναψυχής του ποταμού Άρδα, την τελευταία εβδομάδα του Ιουλίου και για πέντε ημέρες πραγματοποιείται το φεστιβάλ Άρδα, με πλήθος συναυλιών από αγαπημένους καλλιτέχνες και νεανικά συγκροτήματα. Με αφορμή τον Άρδα και τη μουσική, νέοι από την Ελλάδα, τη Βουλγαρία και την Τουρκία συναντιούνται στις όχθες του για να τραγουδήσουν, να χορέψουν και να συμμετάσχουν σε αγώνες moto cross, 4x4, beach volley, ποδοσφαίρου 5x5, αλλά και σε πλήθος άλλων δραστηριοτήτων, όπως ιππασία, θεατρικές παραστάσεις, ενημερώσεις από φορείς κ.ά.

Στην απέναντι όχθη βρίσκεται ο οικισμός Μαράσια με το σπίτι και την προτομή της κυράς των Μαρασίων, η οποία ύψωνε καθημερινά την ελληνική σημαία και συνέδραμε τους φαντάρους που ήταν σε φυλάκιο κοντά στον οικισμό.

Συνεχίζοντας την πορεία μας βόρεια, συναντάμε το χωριό Δίκαια. Εδώ, την 1η Φλεβάρη κάθε χρόνου, λαμβάνουν χώρα σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, αφιερωμένες στον προστάτη της αμπελουργίας, Άγιο Τρύφωνα.

Κινούμενοι βορειοδυτικά των Δικαίων συναντάμε το χωριό Ορμένιο, όπου στις 26 Σεπτεμβρίου 1371 μ.Χ. έλαβε χώρα η περίφημη μάχη του Ορμενίου ή Τζερνομιάνου.

Δυτικότερα του Ορμενίου συναντάμε τον οικισμό Πετρωτά όπου ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει τα λατομεία πέτρας «Μαντένια», το μοναδικό γεωλογικό σχηματισμό της Μαύρης Πέτρας «Καρακόπετρα», τα παραδοσιακά πετρόκτιστα σπίτια, το άγαλμα του Λιθοξόου, τον εκθεσιακό χώρο πέτρας και τον παραδοσιακό μύλο. Αξίζει να σημειωθεί ότι από εδώ ξεκινούσαν και οι περίφημοι δρόμοι της πέτρας: α) Πετρωτά – Μεζέκ - Σβίλενγκραντ και β) Πετρωτά – Ορμένιο – Δίκαια – Μαράσια – Καραγάτς - Αδριανούπολη, διαδρομή γνωστή στα Πετρωτά ως «Καστρινή Στράτα».

Νοτιότερα θα συναντήσει κανείς τον οικισμό Πεντάλοφο, όπου κάθε χρόνο στις αρχές Αυγούστου γίνεται το φεστιβάλ γκαίντας. Για τους λάτρεις της περιπέτειας και της φύσης λειτουργεί καταφύγιο στην περιοχή της Μπάρας, παλιός εγκαταλελειμμένος οικισμός κοντά στον Πεντάλοφο. Σε μικρή απόσταση από την Μπάρα κοντά στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα βρίσκεται η περιοχή της Γυαλιάς, ένας παλιός εγκαταλελειμμένος οικισμός, με την εκκλησία του Αγίου Αθανασίου και το Βράχο της Γονιμότητας, όπου σύμφωνα με την παράδοση άτεκνες γυναίκες περνούσαν κάτω από το βράχο προκειμένου να τεκνοποιήσουν.

Ανατολικά του Πενταλόφου βρίσκεται ο οικισμός του Σπηλαίου. Στο λόφο του χωριού δεσπόζει το δημοτικό αναψυκτήριο «Κορυφή», με πανοραμική θέα στον κάμπο της περιοχής. Στον ίδιο χώρο στεγάζεται Αρχαιολογική Εκπαιδευτική Έκθεση, με φωτογραφικό υλικό και εκμαγεία από τις αρχαιολογικές ανασκαφικές εργασίες στο βόρειο Έβρο.

Κατηφορίζοντας νοτιότερα συναντάμε κατά μήκος του ποταμού Άρδα τα φράγματα Καλύβας και Κυπρίνου (γνωστά για την πλούσια ορνιθοπανίδα τους) καθώς και τον οικισμό Θεραπειό με την μεταβυζαντινή εκκλησία του 1895 μ.Χ. αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου.

Επισκεπτόμενοι το γειτονικό οικισμό της Μηλέας μας δίνεται η δυνατότητα να γνωρίσουμε την ιδιαίτερη αρχιτεκτονική των σπιτιών αλλά και να θαυμάσουμε τους μαιανδρισμούς του ποταμού Άρδα από το ξωκλήσι του προφήτη Ηλία.

Συνεχίζοντας την πορεία νότια θα συναντήσουμε το χωριό της Μικρής Δοξιπάρας. Εδώ βρίσκεται ένας από τους σημαντικότερους ανασκαμμένους ταφικούς τύμβους στο Ελλαδικό έδαφος. Οι ανασκαφές έφεραν στο φως τέσσερεις καύσεις νεκρών με πλούσια κτερίσματα, πέντε άμαξες μαζί με τα δέκα άλογά τους, δυο ταφές πέντε βοηθητικών αλόγων, δυο επιτάφιους βωμούς, καθώς και πολλά σημεία με πυρές και εναγισμούς, θυσίες δηλαδή και προσφορές προς τους νεκρούς. Οι νεκροί ήταν μέλη μιας πλούσιας οικογένειας γαιοκτημόνων και ενταφιάστηκαν σταδιακά από το τέλος του 1^{ου} μ.Χ. έως τις πρώτες δεκαετίες του 2^{ου} αι. μ.Χ.

Κινούμενοι ανατολικότερα και με κατεύθυνση την πόλη της Ορεστιάδας, συναντάμε το χωριό Παταγή, γνωστό για την μεταβυζαντινή εκκλησία του 1852 μ.Χ. αφιερωμένη στον Άγιο Νικόλαο.

Επιπλέον, ο περιηγητής του Δήμου Ορεστιάδας μπορεί να επισκεφτεί τους μοναδικούς κυνηγότοπους, να κάνει ποδήλατο, να περπατήσει σε διαδρομές μοναδικού φυσικού κάλλους δίπλα στον Άρδα ποταμό ή στον ορεινό όγκο της περιοχής, να ασχοληθεί με την ιππασία, την τοξοβολία, να συμμετέχει σε αγώνες 4X4 κ.α.

Τέλος, πριν φύγει ο επισκέπτης από το Δήμο της Ορεστιάδας αξίζει να δοκιμάσει τον μοναδικό καβουρμά, τα παραδοσιακά λουκάνικα, τον ξινό τραχανά, τα σπαράγγια, την τοπική σπεσιαλιτέ «λάχανο τουρσί», το τσίπουρο και το κρασί της περιοχής καθώς και τα παραδοσιακά γλυκά μαλεμπί και ρετσέλι.

Πληροφορίες: Δήμος Ορεστιάδας τηλ. επικ. 25523 50363 & www.orestiada.gr.

Στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνηση.